

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

*{Із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 2709-IV від 23.06.2005, ВВР, 2005, № 32, ст.422*

Кодексом

№ 2747-IV від 06.07.2005, ВВР, 2005, № 35-36, № 37, ст.446

Законами

№ 2875-IV від 08.09.2005, ВВР, 2005, № 52, ст.562

№ 3538-IV від 15.03.2006, ВВР, 2006, № 35, ст.295

№ 3551-IV від 16.03.2006, ВВР, 2006, № 35, ст.298

№ 3570-IV від 16.03.2006, ВВР, 2006, № 35, ст.303

№ 424-V від 01.12.2006, ВВР, 2007, № 9, ст.67

№ 483-V від 15.12.2006, ВВР, 2007, № 9, ст.77

№ 543-V від 09.01.2007, ВВР, 2007, № 12, ст.103

№ 962-V від 19.04.2007, ВВР, 2007, № 31, ст.405}

*{Щодо визнання конституційними окремих положень див. Рішення Конституційного
Суду № 8-рп/2008 від 22.04.2008}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 1397-VI від 21.05.2009, ВВР, 2009, № 41, ст.596

№ 1474-VI від 05.06.2009, ВВР, 2009, № 44, ст.656

№ 1568-VI від 25.06.2009, ВВР, 2010, № 1, ст.5

№ 1720-VI від 17.11.2009, ВВР, 2010, № 8, ст.51}

*{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 3-рп/2010 від 27.01.2010}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 1837-VI від 21.01.2010, ВВР, 2010, № 12, ст.120

№ 1691-VI від 18.02.2010, ВВР, 2010, № 19, ст.154

№ 1876-VI від 11.02.2010, ВВР, 2010, № 18, ст.139}

*{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 12-рп/2010 від 28.04.2010}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2167-VI від 11.05.2010, ВВР, 2010, № 31, ст.416

№ 2289-VI від 01.06.2010, ВВР, 2010, № 33, ст.471

№ 2387-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 37, ст.495

№ 2398-VI від 01.07.2010, ВВР, 2010, № 38, ст.509}

*{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 18-рп/2010 від 08.07.2010}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законом

№ 2453-VI від 07.07.2010, ВВР, 2010, № 41-42, № 43, № 44-45, ст.529}

*{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного
Суду № 19-рп/2010 від 09.09.2010}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2536-VI від 21.09.2010, ВВР, 2011, № 5, ст.34

№ 2677-VI від 04.11.2010, ВВР, 2011, № 19-20, ст.142

№ 2748-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 18, ст.124

Кодексом

№ 2755-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112

Законами

№ 2979-VI від 03.02.2011, ВВР, 2011, № 33, ст.330

№ 2981-VI від 03.02.2011, ВВР, 2011, № 33, ст.332

№ 3038-VI від 17.02.2011, ВВР, 2011, № 34, ст.343}

*{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 4-рп/2011 від 31.05.2011}*

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 3674-VI від 08.07.2011, ВВР, 2012, № 14, ст.87

№ 3776-VI від 22.09.2011, ВВР, 2012, № 21, ст.195}

{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 13-рп/2011 від 02.11.2011}

{Із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 3932-VI від 20.10.2011, ВВР, 2012, № 22, ст.221}

{Щодо визнання конституційними окремих положень див. Рішення
Конституційного Суду
№ 16-рп/2011 від 08.12.2011
№ 17-рп/2011 від 13.12.2011}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 4176-VI від 20.12.2011, ВВР, 2012, № 29, ст.340

№ 4190-VI від 20.12.2011, ВВР, 2012, № 29, ст.342

№ 4416-VI від 21.02.2012, ВВР, 2012, № 42, ст.522

№ 4452-VI від 23.02.2012, ВВР, 2012, № 50, ст.564

№ 4565-VI від 22.03.2012, ВВР, 2012, № 51, ст.574

№ 4566-VI від 22.03.2012, ВВР, 2012, № 51, ст.575

№ 4652-VI від 13.04.2012, ВВР, 2013, № 21, ст.208

№ 4847-VI від 24.05.2012, ВВР, 2013, № 16, ст.139

№ 5029-VI від 03.07.2012, ВВР, 2013, № 23, ст.218

№ 5041-VI від 04.07.2012, ВВР, 2013, № 25, ст.247

№ 5076-VI від 05.07.2012, ВВР, 2013, № 27, ст.282

№ 5288-VI від 18.09.2012, ВВР, 2013, № 37, ст.490

№ 5477-VI від 06.11.2012, ВВР, 2013, № 50, ст.693

№ 245-VII від 16.05.2013, ВВР, 2014, № 12, ст.178

№ 406-VII від 04.07.2013, ВВР, 2014, № 20-21, ст.712

№ 721-VII від 16.01.2014, ВВР, 2014, № 22, ст.801 — втратив чинність на підставі
Закону № 732-VII від 28.01.2014

№ 767-VII від 23.02.2014, ВВР, 2014, № 17, ст.593}

{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду
№ 4-рп/2014 від 22.04.2014}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 1206-VII від 15.04.2014, ВВР, 2014, № 24, ст.885

№ 1261-VII від 13.05.2014, ВВР, 2014, № 28, ст.937

№ 1263-VII від 13.05.2014, ВВР, 2014, № 27, ст.915

№ 1697-VII від 14.10.2014, ВВР, 2015, № 2-3, ст.12

№ 1700-VII від 14.10.2014, ВВР, 2014, № 49, ст.2056

№ 192-VIII від 12.02.2015, ВВР, 2015, № 18, № 19-20, ст.132

№ 198-VIII від 12.02.2015, ВВР, 2015, № 17, ст.118

№ 484-VIII від 22.05.2015, ВВР, 2015, № 33, ст.323

№ 541-VIII від 18.06.2015, ВВР, 2015, № 32, ст.315

№ 629-VIII від 16.07.2015, ВВР, 2015, № 43, ст.386

№ 772-VIII від 10.11.2015, ВВР, 2016, № 1, ст.2

№ 835-VIII від 26.11.2015, ВВР, 2016, № 2, ст.17

№ 901-VIII від 23.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.44

№ 922-VIII від 25.12.2015, ВВР, 2016, № 9, ст.89

№ 990-VIII від 04.02.2016, ВВР, 2016, № 10, ст.107

№ 1404-VIII від 02.06.2016, ВВР, 2016, № 30, ст.542

№ 1533-VIII від 20.09.2016, ВВР, 2016, № 44, ст.747

№ 1847-VIII від 09.02.2017, ВВР, 2017, № 12, ст.133

№ 1977-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, № 20, ст.240

№ 1982-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, № 18, ст.222

№ 2037-VIII від 17.05.2017, ВВР, 2017, № 25, ст.291

№ 2136-VIII від 13.07.2017, ВВР, 2017, № 35, ст.376}

{В редакції Закону

№ 2147-VIII від 03.10.2017, ВВР, 2017, № 48, ст.436}

*{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2205-VIII від 14.11.2017, ВВР, 2017, № 51-52, ст.448
№ 2229-VIII від 07.12.2017, ВВР, 2018, № 5, ст.35
№ 2234-VIII від 07.12.2017, ВВР, 2018, № 6-7, ст.40
№ 2268-VIII від 18.01.2018, ВВР, 2018, № 10, ст.54
№ 2475-VIII від 03.07.2018, ВВР, 2018, № 36, ст.272
№ 2581-VIII від 02.10.2018, ВВР, 2018, № 46, ст.371
№ 142-IX від 02.10.2019, ВВР, 2019, № 45, ст.291
№ 198-IX від 17.10.2019, ВВР, 2019, № 50, ст.356
№ 263-IX від 31.10.2019, ВВР, 2020, № 2, ст.5
№ 390-IX від 18.12.2019
№ 440-IX від 14.01.2020
№ 460-IX від 15.01.2020}*

{У тексті Кодексу слова «психіатричний заклад» та «наркологічний або психіатричний заклад» в усіх відмінках і числах замінено словами «заклад з надання психіатричної допомоги» у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 2205-VIII від 14.11.2017}

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ГЛАВА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Призначення Цивільного процесуального кодексу України

1. Цивільний процесуальний кодекс України визначає юрисдикцію та повноваження загальних судів щодо цивільних спорів та інших визначених цим Кодексом справ, встановлює порядок здійснення цивільного судочинства.

Стаття 2. Завдання та основні засади цивільного судочинства

1. Завданням цивільного судочинства є справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

2. Суд та учасники судового процесу зобов'язані керуватися завданням цивільного судочинства, яке превалює над будь-якими іншими міркуваннями в судовому процесі.

3. Основними засадами (принципами) цивільного судочинства є:

- 1) верховенство права;
- 2) повага до честі і гідності, рівність усіх учасників судового процесу перед законом та судом;
- 3) гласність і відкритість судового процесу та його повне фіксування технічними засобами;
- 4) змагальність сторін;
- 5) диспозитивність;
- 6) пропорційність;
- 7) обов'язковість судового рішення;
- 8) забезпечення права на апеляційний перегляд справи;
- 9) забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом;
- 10) розумність строків розгляду справи судом;
- 11) неприпустимість зловживання процесуальними правами;
- 12) відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення.

Стаття 3. Законодавство про цивільне судочинство

1. Цивільне судочинство здійснюється відповідно до Конституції України, цього Кодексу, Закону України «Про міжнародне приватне право», законів України, що визначають особливості розгляду окремих категорій справ, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, передбачено інші правила, ніж встановлені цим Кодексом, застосовуються правила міжнародного договору України.

3. Провадження в цивільних справах здійснюється відповідно до законів, чинних на час вчинення окремих процесуальних дій, розгляду і вирішення справи.

4. Закон, який встановлює нові обов'язки, скасовує чи звужує права, належні учасникам судового процесу, чи обмежує їх використання, не має зворотної дії в часі.

Стаття 4. Право на звернення до суду за захистом

1. Кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до суду за захистом своїх порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи законних інтересів.

2. У випадках, встановлених законом, до суду можуть звертатися органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб або державних чи суспільних інтересах.

3. Відмова від права на звернення до суду за захистом є недійсною.

4. Угода сторін про передачу спору на розгляд третейського суду допускається. До третейського суду за угодою сторін може бути переданий будь-який спір, який виникає з цивільних правовідносин, крім випадків, передбачених законом.

5. Жодна особа не може бути позбавлена права на участь у розгляді своєї справи у визначеному цим Кодексом порядку.

Стаття 5. Способи захисту, які застосовуються судом

1. Здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законом або договором.

2. У випадку, якщо закон або договір не визначають ефективного способу захисту порушеного, невизнаного або оспореного права, свободи чи інтересу особи, яка звернулася до суду, суд відповідно до викладеної в позові вимоги такої особи може визначити у своєму рішенні такий спосіб захисту, який не суперечить закону.

Стаття 6. Повага до честі і гідності, рівності перед законом і судом

1. Суд зобов'язаний поважати честь і гідність усіх учасників судового процесу і здійснювати правосуддя на засадах їх рівності перед законом і судом незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак.

Стаття 7. Гласність судового процесу

1. Розгляд справ у судах проводиться усно і відкрито, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

2. Будь-яка особа має право бути присутньою у відкритому судовому засіданні. Від особи, яка бажає бути присутньою у судовому засіданні, забороняється вимагати будь-які документи, крім документа, що посвідчує особу. Особи, які бажають бути присутніми у судовому засіданні, допускаються до зали судових засідань до початку судового засідання або під час перерви.

3. Суд може видалити із зали судових засідань осіб, які перешкоджають веденню судового засідання, здійсненню прав або виконанню обов'язків учасників судового процесу або судді, порушують порядок у залі суду.

4. Особи, присутні в залі судового засідання, представники засобів масової інформації можуть проводити у залі судового засідання фотозйомку, відео- та аудіо-запис з використанням портативних відео- та аудіотехнічних засобів без отримання окремого дозволу суду, але з урахуванням обмежень, встановлених цим Кодексом.

5. Трансляція судового засідання здійснюється з дозволу суду. Якщо всі учасники справи беруть участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції, здійснюється транслявання перебігу судового засідання в мережі Інтернет в обов'язковому порядку.

6. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, а також трансляція судового засідання повинні здійснюватися без створення перешкод у веденні засідання і здійсненні учасниками судового процесу їхніх процесуальних прав.

7. Розгляд справи у закритому судовому засіданні проводиться у випадках, коли відкритий судовий розгляд може мати наслідком розголошення таємної чи іншої інформації, що охороняється законом, або за клопотанням учасників справи з метою забезпечення таємниці усиновлення, запобігання розголошенню відомостей про інтимні чи інші особисті сторони життя учасників справи або відомостей, що принижують їхню честь і гідність, а також в інших випадках, установлених законом.

8. Особисті папери, листи, записи телефонних розмов, телеграми та інші види кореспонденції можуть бути оголошені у судовому засіданні лише за згодою осіб, визначених Цивільним кодексом України. Це правило застосовується при дослідженні звуко- і відеозаписів такого самого характеру.

9. Про розгляд справи у закритому судовому засіданні постановляється ухвала. Суд ухвалою може оголосити судове засідання закритим повністю або закритою його частиною.

10. Розгляд справи та вчинення окремих процесуальних дій у закритому судовому засіданні проводяться з додержанням правил здійснення цивільного судочинства. Під час такого розгляду можуть бути присутні лише учасники справи, а в разі необхідності — свідки, експерти, спеціалісти, перекладачі. Суд попереджає зазначених осіб про обов'язок не розголошувати інформацію, для забезпечення захисту якої розгляд справи або вчинення окремих процесуальних дій відбувається в закритому судовому засіданні.

11. Використання систем відеоконференц-зв'язку та транслявання перебігу судового засідання в мережі Інтернет у закритому судовому засіданні не допускається.

12. Якщо під час закритого судового засідання буде встановлено, що інформація, для забезпечення нерозголошення якої розгляд справи або вчинення окремих процесуальних дій відбувалися в закритому судовому засіданні, вже є публічно доступною або обмеження доступу до інформації є безпідставним чи не відповідає закону, суд постановляє ухвалу про подальший розгляд справи у відкритому судовому засіданні.

13. Розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами, якщо цим Кодексом не передбачено повідомлення учасників справи. У такому випадку судове засідання не проводиться.

14. Суд під час розгляду справи в судовому засіданні здійснює повне фіксування його перебігу за допомогою відео- та (або) звукозаписувального технічного засобу, крім випадків, передбачених цим Кодексом. Порядок такого фіксування встановлюється цим Кодексом.

15. Офіційним записом судового засідання є лише технічний запис, здійснений судом у порядку, передбаченому цим Кодексом.

16. Судове рішення (повне або скорочене), ухвалене у відкритому судовому засіданні, оголошується прилюдно у порядку, визначеному цим Кодексом.

17. Якщо судовий розгляд проводився в закритому судовому засіданні, прилюдно оголошується лише вступна та резолютивна частини рішення, якщо такі частини не містять інформації, для забезпечення захисту якої розгляд справи або вчинення окремих процесуальних дій проводилися в закритому судовому засіданні. Якщо вступна та (або) резолютивна частини рішення містять таку інформацію, їх оголошення здійснюється в закритому судовому засіданні.

18. Якщо судове рішення оголошується прилюдно, учасники справи, інші особи, присутні у залі судового засідання, представники засобів масової інформації можуть проводити в залі судового засідання фотозйомку, відеозапис, транслявання проголошення рішення по радіо і телебаченню, в мережі Інтернет.

Стаття 8. Відкритість інформації щодо справи

1. Ніхто не може бути позбавлений права на інформацію про дату, час і місце розгляду своєї справи або обмежений у праві отримання в суді усної або письмової інформації про результати розгляду його судової справи. Будь-яка особа, яка не є учасником справи, має право на доступ до судових рішень у порядку, встановленому законом.

2. Особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, які подали апеляційну чи касаційну скаргу на відповідне рішення, мають право ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з

них витяги, знімати копії з документів, долучених до справи, одержувати копії судових рішень в порядку, передбаченому цим Кодексом.

3. Інформація щодо суду, який розглядає справу, учасників справи та предмета позову, дати надходження позовної заяви (скарги) чи будь-якої іншої заяви або клопотання у справі, у тому числі особи, яка подала таку заяву, вжитих заходів забезпечення позову та (або) доказів, стадії розгляду справи, місця, дати і часу судового засідання, руху справи з одного суду до іншого є відкритою та підлягає невідкладному оприлюдненню на офіційному веб-порталі судової влади України в порядку, визначеному Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему.

4. У разі постановлення судом ухвали про розгляд справи у закритому судовому засіданні інформація щодо справи не розкривається, окрім відомостей про учасників справи, предмет позову, дату надходження позовної заяви, стадії розгляду справи, місце, дату і час судового засідання, рух справи з одного суду до іншого.

5. При розкритті інформації щодо справи, передбаченої частинами третьою та четвертою цієї статті, не можуть бути оприлюднені такі відомості:

1) місце проживання або перебування фізичних осіб із зазначенням адреси, номери телефонів чи інших засобів зв'язку, адреси електронної пошти, реєстраційні номери облікової картки платника податків, реквізити документів, що посвідчують особу, унікальні номери запису в Єдиному державному демографічному реєстрі;

2) реєстраційні номери транспортних засобів;

3) номери банківських рахунків, номери платіжних карток;

4) інформація, для забезпечення захисту якої розгляд справи або вчинення окремих процесуальних дій відбувалися в закритому судовому засіданні.

Такі відомості замінюються літерними або цифровими позначеннями.

Стаття 9. Мова цивільного судочинства

1. Цивільне судочинство в судах провадиться державною мовою.

2. Суди забезпечують рівність прав учасників судового процесу за мовною ознакою.

3. Суди використовують державну мову в процесі судочинства та гарантують право учасникам судового процесу на використання ними в судовому процесі рідної мови або мови, якою вони володіють.

4. Учасники судового процесу, які не володіють або недостатньо володіють державною мовою, мають право робити заяви, надавати пояснення, виступати в суді і заявляти клопотання рідною мовою або мовою, якою вони володіють, користуючись при цьому послугами перекладача, в порядку, встановленому цим Кодексом.

Стаття 10. Верховенство права та законодавство, відповідно до якого суд вирішує справу

1. Суд при розгляді справи керується принципом верховенства права.

2. Суд розглядає справи відповідно до Конституції України, законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

3. Суд застосовує інші правові акти, прийняті відповідним органом на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

4. Суд застосовує при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколи до неї, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

5. Суд застосовує норми права інших держав у разі, коли це передбачено законом України чи міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

6. Якщо суд доходить висновку, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції України, суд не застосовує такий закон чи інший правовий акт, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії.

У такому випадку суд після ухвалення рішення у справі звертається до Верховного Суду для вирішення питання стосовно внесення до Конституційного Суду України подання щодо конституційності закону чи іншого правового акта, вирішення питання про конституційність якого належить до юрисдикції Конституційного Суду України.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
ГЛАВА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
Стаття 1. Призначення Цивільного процесуального кодексу України.....	5
Стаття 2. Завдання та основні засади цивільного судочинства.....	5
Стаття 3. Законодавство про цивільне судочинство.....	5
Стаття 4. Право на звернення до суду за захистом.....	6
Стаття 5. Способи захисту, які застосовуються судом.....	6
Стаття 6. Повага до честі і гідності, рівності перед законом і судом.....	6
Стаття 7. Гласність судового процесу.....	6
Стаття 8. Відкритість інформації щодо справи.....	7
Стаття 9. Мова цивільного судочинства.....	8
Стаття 10. Верховенство права та законодавство, відповідно до якого суд вирішує справи.....	8
Стаття 11. Пропорційність у цивільному судочинстві.....	9
Стаття 12. Змагальність сторін.....	9
Стаття 13. Диспозитивність цивільного судочинства.....	9
Стаття 14. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.....	9
Стаття 15. Правнича допомога.....	11
Стаття 16. Основні положення досудового врегулювання спору.....	11
Стаття 17. Право на перегляд справи та оскарження судового рішення.....	11
Стаття 18. Обов'язковість судових рішень.....	11
ГЛАВА 2. ЦИВІЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ.....	11
§ 1. Предметна та суб'єктна юрисдикція.....	11
Стаття 19. Справи, що відносяться до юрисдикції загальних судів.....	11
Стаття 20. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог.....	12
Стаття 21. Право сторін на передачу спору на розгляд третейського суду.....	12
Стаття 22. Право сторін на передачу спору на розгляд іноземного суду.....	13
§ 2. Інстанційна юрисдикція.....	13
Стаття 23. Суд першої інстанції.....	13
Стаття 24. Суд апеляційної інстанції.....	13
Стаття 25. Суд касаційної інстанції.....	13
§ 3. Територіальна юрисдикція (підсудність).....	13
Стаття 26. Підсудність справ, у яких однією зі сторін є суд або суддя.....	13
Стаття 27. Підсудність справ за місцем проживання або місцезнаходженням відповідача.....	14
Стаття 28. Підсудність справ за вибором позивача.....	14
Стаття 29. Підсудність справ за участю громадян України, якщо обидві сторони проживають за її межами.....	15
Стаття 30. Виключна підсудність.....	15
Стаття 31. Передача справи з одного суду до іншого.....	16
Стаття 32. Недопустимість спорів про підсудність.....	16
ГЛАВА 3. СКЛАД СУДУ. ВІДВОДИ.....	16
Стаття 33. Визначення складу суду.....	16
Стаття 34. Склад суду.....	18
Стаття 35. Порядок вирішення питань при колегіальному розгляді справи.....	19
Стаття 36. Підстави для відводу (самовідводу) судді.....	19
Стаття 37. Недопустимість повторної участі судді в розгляді справи.....	19
Стаття 38. Підстави для відводу (самовідводу) секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача.....	20
Стаття 39. Заяви про самовідводи та відводи.....	20
Стаття 40. Порядок вирішення заявленого відводу та самовідводу.....	20
Стаття 41. Наслідки відводу суду (судді).....	21
ГЛАВА 4. УЧАСНИКИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ.....	21
§ 1. Учасники справи.....	21
Стаття 42. Склад учасників справи.....	21
Стаття 43. Права та обов'язки учасників справи.....	22
Стаття 44. Неприпустимість зловживання процесуальними правами.....	23
Стаття 45. Забезпечення захисту прав малолітніх або неповнолітніх осіб під час розгляду справи.....	23
Стаття 46. Цивільна процесуальна правоздатність.....	23
Стаття 47. Цивільна процесуальна дієздатність.....	23

Стаття 48. Сторони.....	24
Стаття 49. Процесуальні права та обов'язки сторін.....	24
Стаття 50. Участь у справі кількох позивачів або відповідачів.....	24
Стаття 51. Залучення до участі у справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача.....	25
Стаття 52. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору.....	25
Стаття 53. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.....	25
Стаття 54. Наслідки незалучення у справу третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору.....	26
Стаття 55. Процесуальне правонаступництво.....	26
Стаття 56. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.....	26
Стаття 57. Процесуальні права органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.....	27
§ 2. Представники.....	28
Стаття 58. Участь у справі представника.....	28
Стаття 59. Законні представники.....	28
Стаття 60. Особи, які можуть бути представниками.....	28
Стаття 61. Особи, які не можуть бути представниками.....	28
Стаття 62. Документи, що підтверджують повноваження представників.....	29
Стаття 63. Призначення або заміна законного представника судом.....	29
Стаття 64. Повноваження представника в суді.....	30
§ 3. Інші учасники судового процесу.....	30
Стаття 65. Інші учасники судового процесу.....	30
Стаття 66. Помічник судді.....	30
Стаття 67. Секретар судового засідання.....	30
Стаття 68. Судовий розпорядник.....	31
Стаття 69. Свідок.....	31
Стаття 70. Особи, які не можуть бути допитані як свідки.....	31
Стаття 71. Відмова свідка від давання показань.....	32
Стаття 72. Експерт.....	32
Стаття 73. Експерт з питань права.....	32
Стаття 74. Спеціаліст.....	32
Стаття 75. Перекладач.....	33
ГЛАВА 5. ДОКАЗИ ТА ДОКАЗУВАННЯ.....	33
§ 1. Основні положення про докази.....	33
Стаття 76. Докази.....	33
Стаття 77. Належність доказів.....	33
Стаття 78. Допустимість доказів.....	33
Стаття 79. Достовірність доказів.....	34
Стаття 80. Достатність доказів.....	34
Стаття 81. Обов'язок доказування і подання доказів.....	34
Стаття 82. Підстави звільнення від доказування.....	34
Стаття 83. Подання доказів.....	35
Стаття 84. Витребування доказів.....	36
Стаття 85. Огляд доказів за їх місцезнаходженням.....	37
Стаття 86. Огляд речових доказів, що швидко псуються.....	37
Стаття 87. Судові доручення щодо збирання доказів.....	37
Стаття 88. Виконання судових доручень щодо збирання доказів.....	38
Стаття 89. Оцінка доказів.....	38
§ 2. Показання свідків.....	38
Стаття 90. Показання свідка.....	38
Стаття 91. Виклик свідка.....	38
Стаття 92. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників.....	38
Стаття 93. Письмове опитування учасників справи як свідків.....	39
Стаття 94. Допит свідка за заявою сторони арбітражного (третейського) розгляду.....	39
§ 3. Письмові докази.....	39
Стаття 95. Письмові докази.....	39
Стаття 96. Повернення оригіналів письмових доказів.....	40
§ 4. Речові докази.....	40
Стаття 97. Речові докази.....	40
Стаття 98. Зберігання речових доказів.....	40

Стаття 99. Повернення речових доказів	40
§ 5. Електронні докази	41
Стаття 100. Електронні докази	41
Стаття 101. Зберігання та повернення оригіналів електронних доказів	41
§ 6. Висновок експерта	41
Стаття 102. Вимоги до висновку експерта	41
Стаття 103. Призначення експертизи судом	42
Стаття 104. Ухвала про призначення експертизи	42
Стаття 105. Обов'язкове призначення експертизи судом	42
Стаття 106. Проведення експертизи на замовлення учасників справи	43
Стаття 107. Збирання матеріалів для проведення експертизи	43
Стаття 108. Проведення експертизи	43
Стаття 109. Наслідки ухилення від участі в експертизі	44
Стаття 110. Оцінка висновку експерта судом	44
Стаття 111. Комісійна експертиза	44
Стаття 112. Комплексна експертиза	44
Стаття 113. Додаткова і повторна експертиза	44
§ 7. Висновок експерта у галузі права	44
Стаття 114. Зміст висновку експерта у галузі права	44
Стаття 115. Оцінка висновку експерта у галузі права судом	45
§ 8. Забезпечення доказів	45
Стаття 116. Підстави та порядок забезпечення доказів	45
Стаття 117. Заява про забезпечення доказів	45
Стаття 118. Розгляд заяви про забезпечення доказів	46
Стаття 119. Відшкодування витрат, пов'язаних із забезпеченням доказів	47
ГЛАВА 6. ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ	47
Стаття 120. Види процесуальних строків	47
Стаття 121. Розумність процесуальних строків	47
Стаття 122. Обчислення процесуальних строків	47
Стаття 123. Початок перебігу процесуальних строків	47
Стаття 124. Закінчення процесуальних строків	47
Стаття 125. Зупинення процесуальних строків	47
Стаття 126. Наслідки пропущення процесуальних строків	48
Стаття 127. Поновлення та продовження процесуальних строків	48
ГЛАВА 7. СУДОВІ ВИКЛИКИ І ПОВІДОМЛЕННЯ	48
Стаття 128. Судові повістки	48
Стаття 129. Зміст судової повістки і оголошення про виклик у суд	49
Стаття 130. Порядок вручення судових повісток	50
Стаття 131. Обов'язок учасників судового процесу повідомляти суд про зміну свого місця проживання (перебування, знаходження) та про причини неявки в судове засідання	51
Стаття 132. Розшук відповідача	51
ГЛАВА 8. СУДОВІ ВИТРАТИ	51
Стаття 133. Види судових витрат	51
Стаття 134. Попереднє визначення суми судових витрат	51
Стаття 135. Забезпечення та попередня оплата судових витрат	52
Стаття 136. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати	52
Стаття 137. Витрати на професійну правничу допомогу	53
Стаття 138. Витрати сторін та їхніх представників, що пов'язані з явкою до суду	53
Стаття 139. Витрати, пов'язані із залученням (викликом) свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів, проведенням експертиз	54
Стаття 140. Витрати, пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи	54
Стаття 141. Розподіл судових витрат між сторонами	55
Стаття 142. Розподіл витрат у разі визнання позову, закриття провадження у справі або залишення позову без розгляду	56
ГЛАВА 9. ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ	56
Стаття 143. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу	56
Стаття 144. Види заходів процесуального примусу	57
Стаття 145. Попередження і видалення із залу судового засідання	57

Стаття 146. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом.....	57
Стаття 147. Привід свідка.....	57
Стаття 148. Штраф.....	58
ГЛАВА 10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ.....	58
Стаття 149. Підстави для забезпечення позову.....	58
Стаття 150. Види забезпечення позову.....	58
Стаття 151. Зміст і форма заяви.....	60
Стаття 152. Порядок подання заяви про забезпечення позову.....	61
Стаття 153. Розгляд заяви про забезпечення позову.....	61
Стаття 154. Зустрічне забезпечення.....	62
Стаття 155. Скасування зустрічного забезпечення.....	63
Стаття 156. Заміна одного заходу забезпечення позову іншим.....	64
Стаття 157. Виконання ухвали про забезпечення позову.....	64
Стаття 158. Скасування заходів забезпечення позову.....	65
Стаття 159. Відшкодування збитків, заподіяних забезпеченням позову.....	66
РОЗДІЛ II. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ.....	66
Стаття 160. Стягнення на підставі судового наказу.....	66
Стаття 161. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.....	66
Стаття 162. Підсудність.....	67
Стаття 163. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу.....	67
Стаття 164. Судовий збір за подання заяви про видачу судового наказу.....	67
Стаття 165. Підстави для відмови у видачі судового наказу.....	68
Стаття 166. Наслідки відмови у видачі судового наказу.....	68
Стаття 167. Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу.....	69
Стаття 168. Зміст судового наказу.....	69
Стаття 169. Надіслання боржникові копії судового наказу.....	69
Стаття 170. Форма і зміст заяви про скасування судового наказу та строки її подання.....	70
Стаття 171. Розгляд заяви про скасування судового наказу.....	70
Стаття 172. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.....	71
Стаття 173. Виправлення помилки в судовому наказі, визнання судового наказу таким, що не підлягає виконанню, відстрочення чи розстрочення його виконання.....	71
РОЗДІЛ III. ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ.....	71
ГЛАВА 1. ПИСЬМОВІ ЗАЯВИ УЧАСНИКІВ СПРАВИ.....	71
§ 1. Заяви по суті справи.....	71
Стаття 174. Види та зміст заяв по суті справи.....	71
Стаття 175. Позовна заява.....	71
Стаття 176. Ціна позову.....	72
Стаття 177. Документи, що додаються до позовної заяви.....	73
Стаття 178. Відзив.....	73
Стаття 179. Відповідь на відзив.....	74
Стаття 180. Заперечення.....	74
Стаття 181. Пояснення третьої особи щодо позову або відзиву.....	74
§ 2. Заяви з процесуальних питань.....	75
Стаття 182. Заяви, клопотання і заперечення.....	75
Стаття 183. Загальні вимоги до форми та змісту письмової заяви, клопотання, заперечення.....	75
ГЛАВА 2. ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ.....	75
Стаття 184. Пред'явлення позову.....	75
Стаття 185. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви.....	76
Стаття 186. Відмова у відкритті провадження у справі.....	77
Стаття 187. Відкриття провадження у справі.....	77
Стаття 188. Об'єднання і роз'єднання позовів.....	78
ГЛАВА 3. ПІДГОТОВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ.....	79
Стаття 189. Завдання та строк підготовчого провадження.....	79
Стаття 190. Надіслання копії ухвали про відкриття провадження у справі, копії позовної заяви та доданих до неї документів.....	79
Стаття 191. Подання відзиву.....	80
Стаття 192. Подання пояснень третіх осіб щодо позову або відзиву.....	80
Стаття 193. Зустрічний позов.....	80
Стаття 194. Форма і зміст зустрічної позовної заяви.....	80
Стаття 195. Позов третьої особи із самостійними вимогами.....	80

Стаття 196. Мета і строк проведення підготовчого засідання	80
Стаття 197. Підготовче засідання	80
Стаття 198. Порядок проведення підготовчого засідання	81
Стаття 199. Подання відповіді на відзив та заперечення	82
Стаття 200. Судові рішення у підготовчому засіданні	82
ГЛАВА 4. ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ	82
Стаття 201. Підстави проведення врегулювання спору за участю судді	82
Стаття 202. Порядок призначення врегулювання спору за участю судді	83
Стаття 203. Порядок проведення врегулювання спору за участю судді	83
Стаття 204. Припинення врегулювання спору за участю судді	83
Стаття 205. Строк проведення врегулювання спору за участю судді	84
ГЛАВА 5. ВІДМОВА ПОЗИВАЧА ВІД ПОЗОВУ. МИРОВА УГОДА	84
Стаття 206. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем	84
Стаття 207. Мирова угода сторін	84
Стаття 208. Виконання мирової угоди	84
ГЛАВА 6. РОЗГЛЯД СПРАВИ ПО СУТІ	85
§ 1. Загальні положення	85
Стаття 209. Завдання розгляду справи по суті	85
Стаття 210. Строки розгляду справи по суті	85
Стаття 211. Судове засідання	85
Стаття 212. Участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції	85
Стаття 213. Безпосередність судового розгляду. Перерви в судовому засіданні	86
Стаття 214. Головуючий у судовому засіданні	86
Стаття 215. Звертання до суду у судовому засіданні	86
Стаття 216. Обов'язки осіб, присутніх у залі судового засідання	86
§ 2. Відкриття розгляду справи по суті	87
Стаття 217. Відкриття судового засідання	87
Стаття 218. Роз'яснення перекладачеві його прав та обов'язків. Присяга перекладача	87
Стаття 219. Видалення свідків із зали судового засідання	87
Стаття 220. Оголошення складу суду і роз'яснення права відводу	87
Стаття 221. Роз'яснення прав та обов'язків	87
Стаття 222. Розгляд заяв та клопотань	87
Стаття 223. Наслідки неявки в судове засідання учасника справи	88
Стаття 224. Наслідки неявки в судове засідання свідка, експерта, спеціаліста, перекладача	88
Стаття 225. Роз'яснення прав та обов'язків експерта. Присяга експерта	89
Стаття 226. Роз'яснення спеціалістові його прав та обов'язків	89
§ 3. З'ясування обставин справи та дослідження доказів	89
Стаття 227. Вступне слово учасників справи	89
Стаття 228. Порядок з'ясування обставин справи та дослідження доказів	90
Стаття 229. Дослідження доказів	90
Стаття 230. Порядок допиту свідків	90
Стаття 231. Використання свідком письмових записів	91
Стаття 232. Порядок допиту малолітніх і неповнолітніх свідків	91
Стаття 233. Оголошення показань свідків	91
Стаття 234. Допит сторін, третіх осіб, їх представників як свідків	91
Стаття 235. Дослідження письмових доказів	91
Стаття 236. Оголошення і дослідження змісту особистих паперів, листів, записів телефонних розмов, телеграм та інших видів кореспонденції	92
Стаття 237. Дослідження речових та електронних доказів	92
Стаття 238. Відтворення звукозапису, демонстрація відеозапису і їх дослідження	92
Стаття 239. Дослідження висновку експерта	92
Стаття 240. Відкладення розгляду справи або перерва в судовому засіданні	92
Стаття 241. Закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами	93
§ 4. Судові дебати та ухвалення рішення	93
Стаття 242. Судові дебати	93
Стаття 243. Повернення до з'ясування обставин у справі	93
Стаття 244. Вихід суду для ухвалення рішення	94
Стаття 245. Тасмиця нарадчої кімнати	94
Стаття 246. Ухвалення рішення про судові витрати	94
ГЛАВА 7. ФІКСУВАННЯ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ	94

Стаття 247. Фіксування судового засідання технічними засобами	94
Стаття 248. Протокол судового засідання	95
Стаття 249. Зауваження щодо технічного запису судового засідання, протоколу судового засідання та їх розгляд	95
Стаття 250. Порядок складання та оформлення протоколів про окремі процесуальні дії	95
ГЛАВА 8. ЗУПИНЕННЯ І ЗАКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ. ЗАЛИШЕННЯ ПОЗОВУ БЕЗ РОЗГЛЯДУ	96
Стаття 251. Обов'язок суду зупинити провадження у справі	96
Стаття 252. Право суду зупинити провадження у справі	96
Стаття 253. Строки, на які зупиняється провадження у справі	97
Стаття 254. Поновлення провадження у справі	97
Стаття 255. Підстави закриття провадження у справі	97
Стаття 256. Наслідки закриття провадження у справі	98
Стаття 257. Залишення позову без розгляду	98
ГЛАВА 9. СУДОВІ РІШЕННЯ	99
Стаття 258. Види судових рішень	99
Стаття 259. Порядок ухвалення судових рішень	99
Стаття 260. Зміст ухвали суду	100
Стаття 261. Набрання ухвалою законної сили	100
Стаття 262. Окрема ухвала суду	100
Стаття 263. Законність і обґрунтованість судового рішення	101
Стаття 264. Питання, які вирішує суд під час ухвалення рішення суду	101
Стаття 265. Зміст рішення суду	102
Стаття 266. Рішення суду на користь кількох позивачів або проти кількох відповідачів	103
Стаття 267. Визначення порядку і строку виконання рішення суду, забезпечення його виконання	103
Стаття 268. Проголошення судового рішення	103
Стаття 269. Виправлення опісок та арифметичних помилок у судовому рішенні	104
Стаття 270. Додаткове рішення суду	104
Стаття 271. Роз'яснення судового рішення	104
Стаття 272. Вручення судового рішення	105
Стаття 273. Набрання рішенням суду законної сили	106
ГЛАВА 10. РОЗГЛЯД СПРАВ У ПОРЯДКУ СПРОЩЕНОГО ПРОВАДЖЕННЯ	106
Стаття 274. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження	106
Стаття 275. Строк розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження	107
Стаття 276. Клопотання про розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження	107
Стаття 277. Вирішення питання про розгляд справи в порядку спрощеного позовного провадження	107
Стаття 278. Особливості подання заяв по суті справи у спрощеному позовному провадженні	108
Стаття 279. Особливості розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження	108
ГЛАВА 11. ЗАОЧНИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ	109
Стаття 280. Умови проведення заочного розгляду справи	109
Стаття 281. Порядок заочного розгляду справи	109
Стаття 282. Форма і зміст заочного рішення	109
Стаття 283. Повідомлення про заочне рішення	109
Стаття 284. Порядок і строк подання заяви про перегляд заочного рішення	109
Стаття 285. Форма і зміст заяви про перегляд заочного рішення	109
Стаття 286. Дії суду після прийняття заяви про перегляд заочного рішення	110
Стаття 287. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення	110
Стаття 288. Скасування та оскарження заочного рішення	110
Стаття 289. Законна сила заочного рішення	110
ГЛАВА 12. ОСОБЛИВОСТІ ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ВИЗНАННЯ НЕОБґРУНТОВАНИМИ АКТИВІВ ТА ЇХ СТЯГНЕННЯ В ДОХІД ДЕРЖАВИ	111
Стаття 290. Пред'явлення позову про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави	111
Стаття 291. Визнання необґрунтованими активів	112
Стаття 292. Правові наслідки визнання активів необґрунтованими	112
РОЗДІЛ IV. ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ	113
ГЛАВА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	113
Стаття 293. Окреме провадження	113
Стаття 294. Порядок розгляду справ окремого провадження	113

ГЛАВА 2. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ОБМЕЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, ВИЗНАННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ НЕДІЄЗДАТНОЮ ТА ПОНОВЛЕННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ	114
Стаття 295. Підсудність	114
Стаття 296. Особи, які можуть бути заявниками	114
Стаття 297. Зміст заяви	114
Стаття 298. Призначення експертизи	114
Стаття 299. Розгляд справ	114
Стаття 300. Рішення суду	115
ГЛАВА 3. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО НАДАННЯ НЕПОВНОЛІТНІЙ ОСОБИ ПОВНОЇ ЦИВІЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ	116
Стаття 301. Підсудність	116
Стаття 302. Зміст заяви	116
Стаття 303. Розгляд справи	116
Стаття 304. Рішення суду	116
ГЛАВА 4. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ВИЗНАННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ БЕЗВІСНО ВІДСУТНЮЮ АБО ОГОЛОШЕННЯ ЇЇ ПОМЕРЛОЮ	116
Стаття 305. Підсудність	116
Стаття 306. Зміст заяви	116
Стаття 307. Підготовка справи до розгляду	116
Стаття 308. Розгляд справи	117
Стаття 309. Дії суду в разі появи фізичної особи, яку було визнано безвісно відсутньою або оголошено померлою	117
ГЛАВА 5. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО УСИНОВЛЕННЯ	117
Стаття 310. Підсудність	117
Стаття 311. Зміст заяви	117
Стаття 312. Підготовка справи до розгляду	118
Стаття 313. Розгляд справи	118
Стаття 314. Рішення суду	118
ГЛАВА 6. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ, ЩО МАЮТЬ ЮРИДИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ	119
Стаття 315. Справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення	119
Стаття 316. Підсудність	119
Стаття 317. Особливості провадження у справах про встановлення факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України	120
Стаття 318. Зміст заяви	120
Стаття 319. Зміст рішення суду про встановлення факту, що має юридичне значення	120
ГЛАВА 7. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ НА ВТРАЧЕНІ ЦІННІ ПАПЕРИ НА ПРЕД'ЯВНИКА ТА ВЕКСЕЛІ	120
Стаття 320. Підсудність	120
Стаття 321. Зміст заяви	120
Стаття 322. Ухвала суду до судового розгляду	121
Стаття 323. Зміст публікації	121
Стаття 324. Обов'язки держателя втраченого цінного папера на пред'явника або векселя	121
Стаття 325. Строк пред'явлення позову заявником до держателя втраченого цінного папера на пред'явника або векселя	121
Стаття 326. Призначення справи до розгляду	122
Стаття 327. Вирішення справи	122
Стаття 328. Права держателя цінного папера на пред'явника або векселя щодо відшкодування збитків	122
ГЛАВА 8. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ПЕРЕДАЧУ БЕЗХАЗЯЙНОЇ НЕРУХОМОЇ РЕЧІ У КОМУНАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ	122
Стаття 329. Підсудність	122
Стаття 330. Зміст заяви	122
Стаття 331. Відмова в прийнятті заяви	122
Стаття 332. Розгляд справи	122
Стаття 333. Рішення суду	123
ГЛАВА 9. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ВИЗНАННЯ СПАДЩИНИ ВІДУМЕРЛОЮ	123
Стаття 334. Підсудність	123
Стаття 335. Зміст заяви	123
Стаття 336. Відмова в прийнятті заяви	123
Стаття 337. Розгляд справи	123

Стаття 338. Рішення суду.....	123
ГЛАВА 10. РОЗГЛЯД ЗАЯВИ ПРО НАДАННЯ ОСОБИ ПСИХІАТРИЧНОЇ ДОПОМОГИ У ПРИМУСОВОМУ ПОРЯДКУ.....	123
Стаття 339. Підсудність.....	123
Стаття 340. Зміст заяви і строк її подання.....	123
Стаття 341. Розгляд справи.....	124
Стаття 342. Рішення суду.....	124
ГЛАВА 11. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ПРИМУСОВУ ГОСПІТАЛІЗАЦІЮ ДО ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОГО ЗАКЛАДУ.....	125
Стаття 343. Підсудність.....	125
Стаття 344. Зміст і строк подання заяви.....	125
Стаття 345. Розгляд справи.....	125
Стаття 346. Рішення суду.....	125
ГЛАВА 12. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО РОЗКРИТТЯ БАНКАМИ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКА МІСТИТЬ БАНКІВСЬКУ ТАЄМНИЦЮ, ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	125
Стаття 347. Підсудність.....	125
Стаття 348. Зміст заяви.....	125
Стаття 349. Розгляд справи.....	126
Стаття 350. Рішення суду.....	126
ГЛАВА 13. РОЗГЛЯД СУДОМ СПРАВ ПРО ВИДАЧУ І ПРОДОВЖЕННЯ ОБМЕЖУВАЛЬНОГО ПРИПИСУ.....	126
Стаття 350-1. Підсудність.....	126
Стаття 350-2. Особи, які можуть бути заявниками.....	126
Стаття 350-3. Заінтересовані особи у справах про видачу обмежувального припису.....	127
Стаття 350-4. Зміст заяви.....	127
Стаття 350-5. Розгляд справи.....	127
Стаття 350-6. Рішення суду.....	127
Стаття 350-7. Продовження обмежувального припису.....	128
Стаття 350-8. Вручення рішення суду, повідомлення про видачу або продовження обмежувального припису.....	128
РОЗДІЛ V. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ.....	128
ГЛАВА 1. АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ.....	128
§ 1. Апеляційна скарга.....	128
Стаття 351. Суди апеляційної інстанції.....	128
Стаття 352. Право апеляційного оскарження.....	128
Стаття 353. Ухвали, на які можуть бути подані скарги окремо від рішення суду.....	129
Стаття 354. Строк на апеляційне оскарження.....	130
Стаття 355. Порядок подання апеляційної скарги.....	130
Стаття 356. Форма і зміст апеляційної скарги.....	130
§ 2. Відкриття апеляційного провадження.....	131
Стаття 357. Залишення апеляційної скарги без руху, повернення апеляційної скарги.....	131
Стаття 358. Відмова у відкритті апеляційного провадження.....	132
Стаття 359. Відкриття апеляційного провадження.....	132
Стаття 360. Відзив на апеляційну скаргу.....	133
Стаття 361. Надсилання копій апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів учасникам справи.....	133
Стаття 362. Закриття апеляційного провадження.....	133
Стаття 363. Приєднання до апеляційної скарги.....	133
Стаття 364. Доповнення, зміна або відкликання апеляційної скарги або відмова від неї.....	133
§ 3. Апеляційний розгляд.....	134
Стаття 365. Підготовка розгляду справи судом апеляційної інстанції.....	134
Стаття 366. Призначення справи до розгляду в суді апеляційної інстанції.....	134
Стаття 367. Межі розгляду справи судом апеляційної інстанції.....	134
Стаття 368. Порядок розгляду справи судом апеляційної інстанції.....	135
Стаття 369. Особливості розгляду в апеляційному порядку окремих категорій справ.....	135
Стаття 370. Порядок розгляду апеляційної скарги, що надійшла до суду апеляційної інстанції після закінчення апеляційного розгляду справи.....	135
Стаття 371. Строк розгляду апеляційної скарги.....	136
Стаття 372. Наслідки неявки в судове засідання учасників справи.....	136
Стаття 373. Відмова позивача від позову та мирова угода сторін.....	136
Стаття 374. Повноваження суду апеляційної інстанції.....	136

Стаття 375. Підстави для залишення апеляційної скарги без задоволення, а судового рішення без змін	137
Стаття 376. Підстави для скасування судового рішення повністю або частково та ухвалення нового рішення у відповідній частині або зміни рішення	137
Стаття 377. Підстави для скасування судового рішення повністю або частково з закриттям провадження у справі або залишенням позову без розгляду у відповідній частині	137
Стаття 378. Підстави для скасування судового рішення і направлення справи для розгляду до іншого суду першої інстанції за встановленою підсудністю	138
Стаття 379. Підстави для скасування ухвали суду, що перешкоджає подальшому провадженню у справі, і направлення справи для продовження розгляду до суду першої інстанції	138
Стаття 381. Порядок прийняття постанов судом апеляційної інстанції	138
Стаття 382. Постанова суду апеляційної інстанції	139
Стаття 383. Проголошення постанови судом апеляційної інстанції	139
Стаття 384. Законна сила постанови суду апеляційної інстанції	139
Стаття 385. Окрема ухвала суду апеляційної інстанції	139
Стаття 386. Вручення постанов суду апеляційної інстанції	139
Стаття 387. Повернення справи	139
ГЛАВА 2. КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ	140
§ 1. Касаційна скарга	140
Стаття 388. Суд касаційної інстанції	140
Стаття 389. Право касаційного оскарження	140
Стаття 390. Строк на касаційне оскарження	141
Стаття 391. Порядок подання касаційної скарги	141
Стаття 392. Форма і зміст касаційної скарги	141
§ 2. Відкриття касаційного провадження	142
Стаття 393. Залишення касаційної скарги без руху, повернення касаційної скарги	142
Стаття 394. Відкриття касаційного провадження у справі, відмова у відкритті касаційного провадження у справі	143
Стаття 395. Відзив на касаційну скаргу	144
Стаття 396. Закриття касаційного провадження	144
Стаття 397. Приєднання до касаційної скарги	145
Стаття 398. Доповнення, зміна або відкликання касаційної скарги або відмова від неї	145
§ 3. Касаційний розгляд	146
Стаття 399. Підготовка справи до касаційного розгляду	146
Стаття 400. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції	146
Стаття 401. Попередній розгляд справи	146
Стаття 402. Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції	146
Стаття 403. Підстави для передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду	147
Стаття 404. Порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду	147
Стаття 405. Порядок розгляду касаційної скарги, що надійшла до суду касаційної інстанції після закінчення касаційного розгляду справи	148
Стаття 406. Касаційні скарги на ухвали суду	148
Стаття 407. Строки розгляду касаційної скарги	149
Стаття 408. Відмова позивача від позову та укладення сторонами мирової угоди	149
Стаття 409. Повноваження суду касаційної інстанції	149
Стаття 410. Підстави для залишення касаційної скарги без задоволення, а судових рішень — без змін	149
Стаття 411. Підстави для повного або часткового скасування рішень і передачі справи повністю або частково на новий розгляд або для продовження розгляду	150
Стаття 412. Підстави для скасування судових рішень повністю або частково і ухвалення нового рішення у відповідній частині або зміни рішення	151
Стаття 413. Підстави для скасування постанови суду апеляційної інстанції повністю або частково і залишення в силі судового рішення суду першої інстанції у відповідній частині	151
Стаття 414. Підстави для скасування рішення повністю або частково із закриттям провадження в справі або залишенням позову без розгляду у відповідній частині	151
Стаття 415. Порядок прийняття постанов судом касаційної інстанції	151
Стаття 416. Постанова суду касаційної інстанції	152
Стаття 417. Обов'язковість вказівок, що містяться в постанові суду касаційної інстанції	152
Стаття 418. Проголошення постанови судом касаційної інстанції	153
Стаття 419. Законна сила постанови суду касаційної інстанції	153
Стаття 420. Окрема ухвала суду касаційної інстанції	153
Стаття 421. Вручення судових рішень суду касаційної інстанції	153

Стаття 422. Повернення справ.....	153
ГЛАВА 3. ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ АБО ВИКЛЮЧНИМИ ОБСТАВИНАМИ.....	153
Стаття 423. Підстави перегляду.....	153
Стаття 424. Строк подання заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.....	154
Стаття 425. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.....	154
Стаття 426. Форма і зміст заяви.....	154
Стаття 427. Відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами.....	155
Стаття 428. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.....	155
Стаття 429. Розгляд заяви.....	156

РОЗДІЛ VI. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ТА РІШЕНЬ ІНШИХ ОРГАНІВ (ПОСАДОВИХ ОСІБ).....

Стаття 430. Негайне виконання судових рішень.....	156
Стаття 431. Звернення судових рішень до виконання.....	157
Стаття 432. Виправлення помилки у виконавчому документі та визнання його таким, що не підлягає виконанню.....	158
Стаття 433. Повнення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.....	158
Стаття 434. Мирова угода в процесі виконання.....	158
Стаття 435. Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання.....	159
Стаття 436. Зупинення виконання судового рішення.....	159
Стаття 437. Тимчасове влаштування дитини до дитячого або лікувального закладу.....	159
Стаття 438. Оголошення розшуку боржника або дитини, привід боржника.....	159
Стаття 439. Вирішення питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння особи.....	160
Стаття 440. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому законом порядку.....	160
Стаття 441. Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України.....	161
Стаття 442. Заміна сторони виконавчого провадження.....	161
Стаття 443. Визначення частки майна боржника у майні, яким він володіє спільно з іншими особами.....	162
Стаття 444. Поверот виконання рішення, постанови.....	162
Стаття 445. Особливості повороту виконання в окремих категоріях справ.....	162
Стаття 446. Підсудність справ.....	163

РОЗДІЛ VII. СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ.....

Стаття 447. Право на звернення із скаргою до суду.....	163
Стаття 448. Подання скарги.....	163
Стаття 449. Строки для звернення зі скаргою.....	163
Стаття 450. Розгляд скарги.....	163
Стаття 451. Судове рішення за скаргою.....	163
Стаття 452. Розподіл витрат, пов'язаних з розглядом скарги.....	164
Стаття 453. Виконання ухвали суду.....	164

РОЗДІЛ VIII. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ, ОСПОРЮВАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ.....

Стаття 454. Оскарження рішення третейського суду, оспорування рішення міжнародного комерційного арбітражу.....	164
Стаття 455. Форма і зміст заяви про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу.....	165
Стаття 456. Відкриття провадження у справі. Підготовка справи до розгляду.....	166
Стаття 457. Судовий розгляд справи.....	166
Стаття 458. Підстави для скасування рішення третейського суду.....	167
Стаття 459. Підстави для скасування рішення міжнародного комерційного арбітражу.....	167
Стаття 460. Ухвала суду у справі про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу.....	168
Стаття 461. Порядок оскарження постанов міжнародного комерційного арбітражу щодо наявності у нього компетенції, винесених в порядку розгляду питань попереднього характеру.....	168

**РОЗДІЛ ІХ. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ,
МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ В УКРАЇНІ, НАДАННЯ
ДОЗВОЛУ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ
СУДІВ** **168**

**ГЛАВА 1. ВИЗНАННЯ ТА ЗВЕРНЕННЯ ДО ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ ІНОЗЕМНОГО
СУДУ, ЩО ПІДЛЯГАЄ ПРИМУСОВОМУ ВИКОНАННЮ** **168**

Стаття 462. Умови визнання та виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню **168**
Стаття 463. Строки пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання **169**
Стаття 464. Суди, що розглядають справи про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду **169**
Стаття 465. Порядок подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду **169**
Стаття 466. Вимоги до клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду **169**
Стаття 467. Розгляд клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду **170**
Стаття 468. Підстави для відмови у задоволенні клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду **170**
Стаття 469. Оскарження ухвали суду **171**
Стаття 470. Звернення до примусового виконання рішення іноземного суду **171**

**ГЛАВА 2. ВИЗНАННЯ РІШЕННЯ ІНОЗЕМНОГО СУДУ, ЩО НЕ ПІДЛЯГАЄ
ПРИМУСОВОМУ ВИКОНАННЮ** **171**

Стаття 471. Умови визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню **171**
Стаття 472. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню **171**
Стаття 473. Розгляд клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню **172**

**ГЛАВА 3. ВИЗНАННЯ ТА НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ
МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ** **172**

Стаття 474. Умови визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо його місце знаходиться за межами України **172**
Стаття 475. Порядок і строки подання заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу **172**
Стаття 476. Форма і зміст заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу **173**
Стаття 477. Порядок розгляду заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу **174**
Стаття 478. Підстави для відмови у визнанні і наданні дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу **174**
Стаття 479. Ухвала суду про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу або про відмову у визнанні і наданні дозволу на виконання **175**
Стаття 480. Добровільне виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу про стягнення грошових коштів **176**
Стаття 481. Визнання рішень міжнародного комерційного арбітражу, що не підлягають примусовому виконанню **176**
Стаття 482. Надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо місце арбітражу знаходиться на території України **176**

**ГЛАВА 4. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРИМУСОВЕ
ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ** **177**

Стаття 483. Видача виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду **177**
Стаття 484. Форма і зміст заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду **177**
Стаття 485. Порядок розгляду заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду **178**
Стаття 486. Підстави для відмови у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду **178**
Стаття 487. Ухвала суду про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або про відмову у його видачі **179**

РОЗДІЛ Х. ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ **179**

Стаття 488. Порядок відновлення втраченого судового провадження **179**
Стаття 489. Особи, які мають право звертатися до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження **179**
Стаття 490. Підсудність заяви про відновлення втраченого провадження **179**

Стаття 491. Форма і зміст заяви про відновлення втраченого судового провадження.....	180
Стаття 492. Наслідки недодержання вимог до форми та змісту заяви, залишення заяви без розгляду чи відмова у відкритті провадження за заявою.....	180
Стаття 493. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.....	180
Стаття 494. Ухвала суду за наслідками розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження.....	181
Стаття 495. Звільнення заявника від судових витрат.....	181
РОЗДІЛ XI. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ.....	181
Стаття 496. Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб.....	181
Стаття 497. Підсудність судам України цивільних справ з іноземним елементом.....	182
Стаття 498. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави.....	182
Стаття 499. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги.....	182
Стаття 500. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.....	182
Стаття 501. Виконання судового доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів.....	183
Стаття 502. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.....	184
РОЗДІЛ XII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	184
РОЗДІЛ XIII. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	184